

Studieplan

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)

Universitetet
i Stavanger

Planen bygger på Forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning av 21. desember 2015, og forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for trinn 8 – 13 av 18. mars 2013, fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Studieplanen kan revideres hvert år i tråd med evalueringer fra studenter og faglærere ved UiS.

Studieplanen gjelder alle studenter på PPU.

Innholdsfortegnelse

1	Om studiet	3
	Hva studiet kvalifiserer for	3
	Læringsutbytte	3
	Læringsutbytte - yrkesfag for trinn 8 - 13.....	4
	Opptakskrav for allmennfag	6
	Opptakskrav for yrkesfag.....	6
	Norskkrav.....	7
	Vilkår for fritak og innpassing av studier	7
	Studentenes medvirkning i utviklingen av studiet	8
	Skikkethetsvurdering	8
2	STUDIEORGANISERING	9
	Pedagogikk (30 sp).....	9
	Fagdidaktikk (30 sp).....	10
	Yrkesdidaktikk (30 sp).....	11
3	praksis	13
	Praksis på egen skole.....	13
	Internasjonalisering.....	14
	Taushetsplikt, politiattest og tuberkulose-erklæring	14
	organisering av praksisopplæring.....	14
	Fravær/sykdom hos studenten	15
	Fravær/sykdom hos praksisveilederen	15
	veiledning	16
	vurdering	17
4	Vurdering.....	20

1 OM STUDIET

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) er en profesjonsutdanning for studenter som allerede har en allmennfaglig eller yrkesfaglig fagutdanning. Studiet har et omfang på 60 studiepoeng som fordeler seg på 30 studiepoeng i pedagogikk og 30 studiepoeng i fag- eller yrkesdidaktikk i tillegg til praksisopplæring på tolv arbeidsuker.

HVA STUDIET KVALIFISERER FOR

Praktisk-pedagogisk utdanning kvalifiserer for arbeid på mellom- og ungdomstrinnet i grunnskolen og i videregående skole.

LÆRINGSUTBYTTE

[Forskrift](#) om rammeplan for praktisk pedagogisk utdanning sier følgende om læringsutbytte:

Kandidaten skal etter fullført praktisk-pedagogisk utdanning ha følgende samlede læringsutbytte definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

KUNNSKAP

Kandidaten

- har inngående fagdidaktisk og pedagogisk kunnskap for relevante trinn
- har bred forståelse for skolens mandat, opplæringens verdigrunnlag og opplæringsløpet
- har inngående kunnskap om og evne til å holde seg oppdatert på gjeldende lov- og planverk for profesjonsutøvelsen
- har bred kunnskap om barne- og ungdomskultur og barns og ungdoms utvikling og læring i ulike sosiale og kulturelle kontekster
- har bred kunnskap om læringsstrategier, læringsarenaer og arbeidsmetoder generelt og særlig i respektive fag
- har kunnskap om barn og unge i vanskelige livssituasjoner, herunder kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge, om deres rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv, og om hvordan sette i gang nødvendige tiltak etter gjeldende lovverk.

FERDIGHETER

Kandidaten

- kan planlegge, gjennomføre og reflektere over undervisning basert på forsknings- og utviklingsarbeid og erfaringsbasert kunnskap
- kan lede og legge til rette for undervisningsforløp som fører til gode faglige og sosiale læringsprosesser
- kan bruke varierte arbeidsmetoder, differensiere og tilpasse opplæring i samsvar med

- gjeldende læreplanverk, og skape motiverende og inkluderende læringsmiljø
- kan beskrive kjennetegn på kompetanse, vurdere og dokumentere elevers læring, gi læringsfremmende tilbakemeldinger og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og egen faglige utvikling
 - Kan identifisere særskilte behov hos barn og unge, inkludert identifisere tegn på vold eller seksuelle overgrep. På bakgrunn av faglige vurderinger skal kandidaten kunne etablere samarbeid med aktuelle tverrfaglige og tverretatlige samarbeidspartnere til barnets beste.

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

- Kan formidle pedagogiske og fagdidaktiske problemstillinger på et avansert nivå.
- inneha en profesjonell holdning og kan kritisk reflektere over faglige, profesjonsetiske og fag- og utdanningspolitiske spørsmål.
- kan med stor grad av selvstendighet videreutvikle egen kompetanse og bidra til både kollegaers og skolens utvikling.
- kan bygge relasjoner til elever og foresatte, og samarbeide med aktører som er relevante for skoleverket.

LÆRINGSUTBYTTE - YRKESFAG FOR TRINN 8 - 13

[Forskrift](#) om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for trinn 8-13 sier følgende om læringsutbytte:

Kandidaten skal etter fullført praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag ha følgende samlede læringsutbytte, definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Utdanningen er på nivå 6 i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

KUNNSKAP

Kandidaten

- har kunnskap om gjeldende lovverk og styringsdokumenter som er relevante for profesjons- og yrkesutøvelsen.
- har bred kunnskap om yrkesfag, pedagogikk og yrkesdidaktikk, arbeidsmetoder/verktøy og prosesser som er relevante for profesjons- og yrkesutøvelsen, og kan vurdere behov for HMS-tiltak.
- kan se yrkesopplæringen og yrkesutøvelsen i et historisk og kulturelt perspektiv

- har kunnskap om skolens mandat, opplæringsens verdigrunnlag og det helhetlige opplæringsløpet fra ungdomstrinnet til endt fag- og yrkesopplæring (8. - 13. trinn)
- har bred kunnskap om ungdomskultur og ungdoms utvikling og læring i ulike sosiale og flerkulturelle kontekster.
- har kunnskap om barn og unge i vanskelige livssituasjoner, herunder kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge, om deres rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv, og om hvordan sette i gang nødvendige tiltak etter gjeldende regelverk.
- kjenner til nasjonalt og internasjonalt forsknings- og utviklingsarbeid med relevans for lærerprofesjonen innenfor det yrkespedagogiske og det yrkesfaglige området, og kan oppdatere sin kunnskap innenfor fagområdet.

FERDIGHETER

Kandidaten

- kan anvende sine yrkesfaglige, pedagogiske, yrkesdidaktiske og teknologiske kunnskaper.
- kan planlegge, begrunne, gjennomføre, lede, vurdere og dokumentere relevant fag- og yrkesopplæring tilpasset elevenes/lærlingens behov.
- kan identifisere og arbeide systematisk med grunnleggende ferdigheter, herunder yrkesdidaktisk bruk av digitale verktøy
- kan vurdere og dokumentere elevens læring og utvikling, gi læringsfokuserede tilbakemeldinger og bidra til at elevene/lærlingene kan reflektere over egen læring.
- kan orientere seg i faglitteraturen og forholde seg kritisk til informasjonskilder og eksisterende teorier knyttet til ungdomstrinnet og fag- og yrkesopplæring (8. - 13. trinn)
- behersker relevante arbeidsprosesser, verktøy, teknikker og uttryksformer, og kan reflektere over egen yreksutøvelse og justere denne under veiledning.
- kan bruke og henvise til relevante forskningsresultater for å treffe begrunnede valg og gjennomføre systematisk yrkesfaglig og pedagogisk utviklingsarbeid.
- kan identifisere særskilte behov hos barn og unge, inkludert identifisere tegn på vold eller seksuelle overgrep. På bakgrunn av faglige vurderinger skal kandidaten kunne etablere samarbeid med aktuelle tverrfaglige og tverretatlige samarbeidspartnere til barnets beste.

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

har innsikt i relevante faglige og yrkesetiske problemstillinger og kan formidle sentralt fagstoff på norsk både skriftlig, muntlig og gjennom andre dokumentasjonsformer.

- kan via faglig innsikt, engasjement og formidlingsevne motivere for elevens/lærlingenes læring, yrkesstolthet og yrkesidentitet.
- kan analysere egne behov for kompetanseheving og ha endrings- og utviklingskompetanse for å møte framtidens behov i skole, arbeids- og samfunnsliv
- kan legge til rette for entreprenørskap, nytenkning og innovasjon, og at lokalt arbeids-, samfunns- og kulturliv involveres i opplæringen
- kan bygge gode relasjoner til elever/lærlinger og skape konstruktive og inkluderende læringsmiljø
- kan bygge gode relasjoner til og samarbeid med foresatte og andre aktuelle samarbeidspartnere.

OPPTAKSKRAV FOR ALLMENN FAG

Søkere må ha generell studiekompetanse og allmennfaglig universitets- og/eller høyskoleutdanning.

- ✓ Søkere må ha minimum 180 studiepoeng. Minimum 60 studiepoeng må være relevant utdanning innenfor ett av de fagdidaktiske fagene som tilbys.

Fra og med høsten 2019 må søkere ha enten:

- ✓ En mastergrad som inneholder minst ett relevant fag som gir kompetanse til å undervise, jf. forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringsloven kapittel 14
- ✓ En bachelorgrad i utøvende eller skapende kunstfag med minimum 180 studiepoeng i kunstfaget
- ✓ En bachelorgrad i idrettsfag med minimum 180 studiepoeng i faget.

Jfr også [forskrift](#) om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning .

OPPTAKSKRAV FOR YRKESFAG

For søkere med yrkesfaglig bakgrunn må følgende krav oppfylles:

- ✓ fullført treårig relevant profesjonsrettet bachelorgrad og minimum to års relevant yrkespraksis
- ✓ fag-/svennebrev eller annen fullført treårig yrkesutdanning på videregående skole-nivå, generell studiekompetanse, to års relevant yrkesteoretisk utdanning utover videregående opplæringsnivå og fire års yrkespraksis

- ✓ Realkompetansevurdering. Søker må ha opparbeidet seg de nødvendige kunnskapene gjennom yrkespraksis eller på annen måte. Kompetansen må vurderes ut fra det søkeren ønsker å studere. Grunnlag for opptak vil bli vurdert ut fra UiS sitt reglement for opptak på grunnlag av realkompetanse. Fakultetet vil sørge for den endelige vurderingen av om søkerens kompetanse kan gi grunnlag for opptak.

Jfr. også [forskrift](#) om rammeplan for yrkesfag trinn 8 - 13

NORSKKRAV

Søkere som har utenlandsk utdanning fra land utenfor Norden, må dokumentere bestått utdanning på nivå med norsk 3-årig videregående opplæring som gir generell studiekompetanse, og dokumentere kunnskaper i norsk med én av følgende prøver:

1. Bestått norsk med 393 timer fra videregående opplæring.
2. Bestått eksamen fra trinn 3 i norsk for utenlandske studenter ved universitetene.
3. Fullført og bestått studium i høyere utdanning på minst 60 studiepoeng i norsk språk og samfunnskunnskap for utenlandske studenter.
4. Test i norsk, høyere nivå, «Bergenstesten», med minimum 450 poeng eller «bestått» etter ny vurderingsordning f.o.m. høsten 2009.
5. Avsluttende prøve i norsk (norskprøven) med ferdigheter på minimum nivå B2 i alle delferdigheter.

(Jfr. og Introduksjonsloven av 2003, §19 andre ledd, samt forskrift om opptak til høyere utdanning §2-2. 2017).

VILKÅR FOR FRITAK OG INNPASSING AV STUDIER

PPU årsenhet er revidert i henhold til ny rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning av 21.12.15. Revisjonen av emnene medfører at det ikke lenger kan gis fritak fra de to pedagogikk emnene PPU111/PPU113/711/713 (skolens og lærerens verdier og oppgaver), og PPU112/PPU114 /712/714 (læring og pedagogisk virksomhet) , på bakgrunn av fullført PPU101, PPU102 og PPU103 eller en annen PPU-utdanning fra UIS gjennomført før studieåret 2013.

Emner fra påbegynt ekstern PPU-utdanning kan søkes innpasset. Det må søkes om det på eget [skjema](#). Dette kan gjøres når du har fått opptak til studiet.

STUDENTENES MEDVIRKNING I UTVIKLINGEN AV STUDIET

Alle undervisningsgrupper skal velge to tillitsvalgte studenter. Tillitsvalgte kan ta opp saker av interesse for undervisningsgruppen og bringe dette videre til faglig ansvarlig. Saker løses i utgangspunktet på laveste nivå. Saker som ikke finner løsning på laveste nivå, bringes videre til studiekoordinator for videre behandling.

SKIKKETHETSVURDERING

Den enkelte students [skikkethet](#) vurderes løpende både i den teoretiske og den praktiske delen av studiet. Både praksislærer, faglærer, studenter og administrativt ansatte kan melde tvil om en student er skikket for det yrket han eller hun utdanner seg til. UiS har ansvar for å ha nødvendig kunnskap og kompetanse til å kunne foreta en løpende vurdering av studentenes skikkethet. Vitnemål for fullført lærerutdanning forutsetter at studentene er vurdert som skikket for læreryrket.

Studenter som viser lav mestring i læreryrket, skal så tidlig som mulig i utdanningen få vite hvordan de står i forhold til kravene om lærerskikkethet og eventuelt få råd om å avslutte utdanningen. Konkrete beslutninger om skikkethet kan foretas gjennom hele studiet.

Ta kontakt med administrasjonen ved institutt for kultur- og språkvitenskap (IKS) for å melde tvil om en students skikkethet.

2 STUDIEORGANISERING

Ved UiS kan studentene velge å ta praktisk-pedagogisk utdanning som et ettårig heltidsstudium eller som et deltidsstudium over to år. Deltidsstudiet tilbys også som samlingsbasert fra og med høsten 2017. Deltidsstudenter tar pedagogikken det første året og fag- eller yrkesdidaktikken det andre.

Det er 80% obligatorisk tilstedeværelse for de som tar samlingsbasert PPU.

Det betyr at en må være minst 80% tilstede på hvert emne for å kunne gå opp til eksamen. Hvert emne går over ett semester og undervises i på to samlinger, før det blir eksamen på slutten av semesteret.

Det differensieres ikke mellom årsaker til fraværet.

Blir fraværet høyere enn det må det leveres individuell søknad for å be om å få gå opp til eksamen. Det vil da bli vurdert om studenten kan få en annen obligatorisk aktivitet for å kunne ta igjen den tapte undervisningen, evt. så må studenten ta igjen det tapte det første påfølgende semesteret emnet tilbys igjen.

Det er studenten selv som må passe på å bli registrert ved oppmøte på forelesningene.

Gjennom hele studiet skal studenter og lærere bruke Canvas som læringsplattform og kommunikasjonskanal. Studenter er også pliktige til å bruke UiS' student-e-post.

Det er utarbeidet [emnebeskrivelser](#) for de ulike emnene på PPU.

PEDAGOGIKK (30 SP)

Pedagogikkfaget på PPU er organisert i to emner på 15 studiepoeng hver, til sammen 30 studiepoeng.

De to pedagogiske emnene er:

Skolens og lærerens verdier og oppgaver

Læring og pedagogisk virksomhet

FAGDIDAKTIKK (30 SP)

Fagdidaktikk er obligatorisk for alle studenter med allmennfaglig bakgrunn. Ved UiS tar hver student to fagdidaktiske emner á 15 studiepoeng som samsvarer med deres kompetanse. Fagdidaktikkene er delt i to emner som gir 7,5 studiepoeng hver, og det ene emnet tas om høsten og det andre om våren. Unntaket er medier og kommunikasjon, kunst og håndverk og service og samferdsel/økonomiske fag, som er på 15 studiepoeng og går kun vårsemesteret.

Ettfaglige studenter på PPU allmennfag skal i tillegg til det fagdidaktiske emnet ta 15 studiepoeng i emnet felles fag- og yrkesdidaktikk. Dette emnet er obligatorisk for yrkesfaglige studenter og går kun i høstsemesteret.

PPU allmennfag heltid

Første semester	Skolens og lærerens verdier og oppgaver (15 sp)	Praksis del 1	Undervisningsfag 1: Fagdidaktikk del 1 (7,5 sp)	Undervisningsfag 2: Fagdidaktikk del 1 (7,5 sp)
Andre semester	Læring og pedagogisk virksomhet (15 sp)	PPUPH20 Praksis del 2	Undervisningsfag 1: Fagdidaktikk del 2 (7,5 sp)	Undervisningsfag 2: Fagdidaktikk del 2 (7,5 sp)

PPU allmennfag deltid

Første semester	Skolens og lærerens verdier og oppgaver (15 sp)	Praksis del 1		
Andre semester	Læring og pedagogisk virksomhet (15 sp)			
Tredje semester	Undervisningsfag 1: Fagdidaktikk del 1 (7,5 sp)	Undervisningsfag 2: Fagdidaktikk del 1 (7,5 sp)		
Fjerde semester	Undervisningsfag 1: Fagdidaktikk del 2 (7,5 sp)	Undervisningsfag 2: Fagdidaktikk del 2 (7,5 sp)	Praksis del 2	

PPU allmennfag samlingsbasert deltid

Første semester	Læring og pedagogisk virksomhet (15 sp)		
Andre semester	Skolens og lærerens verdier og oppgaver (15 sp)	Praksis del 1	
Tredje semester	Undervisningsfag 1: Fagdidaktikk del 1 (7,5 sp)	Undervisningsfag 2: Fagdidaktikk del 1 (7,5 sp)	
Fjerde Semester	Undervisningsfag 1: Fagdidaktikk del 2 (7,5 sp)	Undervisningsfag 2: Fagdidaktikk del 2 (7,5 sp)	Praksis del 2

YRKESDIDAKTIKK (30 SP)

Yrkesdidaktikk er obligatorisk for studenter med yrkesfaglig utdanning. Ved UiS er yrkesdidaktikken organisert slik at studentene følger to emner. Spesiell yrkesdidaktikk går kun i vårsemesteret.

- ✓ Felles fag- og yrkesdidaktikk, 15 studiepoeng – felles for alle yrkesfaglige studenter (samt ettfaglige studenter med allmennfaglig bakgrunn).
- ✓ Spesiell yrkesdidaktikk, 15 studiepoeng – studentene følger det emnet som passer til den yrkesfaglige kompetansen deres.

PPU yrkesfag heltid

Første semester	Skolens og lærerens verdier og oppgaver (15 sp)	Praksis del 1	Felles fag- og yrkesdidaktikk: Skolen i samfunnet – ledelse av lærings- og utviklingsarbeid (15 sp)
Andre semester	Læring og pedagogisk virksomhet (15 sp)	Praksis del 2	Spesiell yrkesdidaktikk (15 sp)

PPU yrkesfag deltid

Første semester	Skolens og lærerens verdier og oppgaver (15 sp)	Praksis del 1
Andre semester	Læring og pedagogisk virksomhet (15 sp)	
Tredje semester	Felles fag- og yrkesdidaktikk: Skolen i samfunnet – ledelse av lærings- og utviklingsarbeid (15 sp)	
Fjerde semester	Spesiell yrkesdidaktikk (15 sp)	Praksis del 2

PPU yrkesfag deltid samlingsbasert

Første semester	Læring og pedagogisk virksomhet (15 sp)	
Andre semester	Skolens og lærerens verdier og oppgaver (15 sp)	Praksis del 1
Tredje semester	Felles fag- og yrkesdidaktikk: Skolen i samfunnet – ledelse av lærings- og utviklingsarbeid (15 sp)	
Fjerde mester	Spesiell yrkesdidaktikk (15 sp)	Praksis del 2

3 PRAKSIS

Praksisopplæringen er på tolv arbeidsuker. Studenter som har allmennfaglig bakgrunn skal i utgangspunktet ha seks uker praksis i grunnskolen og seks uker i videregående skole. Studenter med yrkesfaglig bakgrunn har to praksisperioder på videregående skole, men ti av dagene skal være i ungdomsskolen.

Praksisen på ti dager for yrkesfaglige studenter kan inneholde observasjon, og å få innblikk i overgangen fra ungdomsskole til videregående skole.

UiS/praksiskoordinator avgjør praksisplass i samsvar med den enkelte studentens utdanningsbakgrunn og ut fra praksisplassene universitetet har til disposisjon.

Det vil si at du ikke kan velge praksisplass selv. Du må regne med å få reisevei til praksisplassen. Men praksisplassen vil være innen Rogaland.

Studenter på samlingsbasert studium finner praksisplassen selv, om de ønsker å ha den utenfor Rogaland.

UiS dekker ikke reiseutgifter i forbindelse med praksisopplæring.

PRAKSIS PÅ EGEN SKOLE

Studenter som har undervisningsstilling i skolen, kan søke om å få gjennomføre en av de to praksisperiodene på egen arbeidsplass. Da med praksislærer godkjent av rektor på skolen, og som oppfyller universitetets krav til veileder (se under). Studentene søker om praksis på egen arbeidsplass på et eget skjema som leveres til praksiskoordinator så snart som mulig og innen 1. september. Søknaden skal inneholde følgende opplysninger:

- 1) Studentens timeplan i praksisperioden (minimum 6–8 timer i uken i fag som inngår i studentens fagdidaktiske emner – alle timer skal være med veileder til stede)
- 2) Plan for veiledningssamtaler (3 timer i uken)
- 3) Opplysning om veileder(e):
 - a) Formell utdanning (minimum 60 sp i fag som inngår i studentens timeplan i praksisperioden i samsvar med pkt. 1)
 - b) Antall års undervisningspraksis etter fullført pedagogisk utdanning (minimum 3 år)
 - c) Anbefaling fra skolens rektor/avdelingsleder/inspektør

I tillegg skal et vedlegg følge søknaden som viser veileders undervisningsplan for den aktuelle perioden.

INTERNASJONALISERING

Foreleserne orienterer seg mot norsk og internasjonal forskning, og pensumlitteraturen gjenspeiler dette.

TAUSHETSPLIKT, POLITIATTEST OG TUBERKULOSE-ERKLÆRING

Alle studenter har taushetsplikt på lik linje med alle ansatte på alle nivå i opplæringsystemet. Du må skrive under på erklæring om taushetsplikt før du kan gå ut i praksis.

Det er krav om politiattest for studenter som skal være i kontakt med barn og unge. Du må søke om politiattest når du har bekreftet din studie plass. Anbefaler at dette gjøres elektronisk via politiets nettsider, <https://www.politiet.no/>. Du kan ikke gå ut i praksis om du ikke har levert politiattest.

Det er krav om å levere egenerklæring vedrørende tuberkulose når du har fått opptak til studiet. Det er krav om å gjennomgå tuberkuloseundersøkelse om du har oppholdt deg minst 3 mnd i et land utenfor Vest-Europa, eller utenfor noen av følgende områder: USA, Canada, Australia, New Zealand eller Japan. Kravet til testing gjelder også dersom du på andre måter kan ha vært utsatt for smitte.

Alle skjema er gyldige for hele PPU – studiet, og må leveres innen 1. september.

ORGANISERING AV PRAKSISOPPLÆRING

Arbeidsmengden for studentene skal tilsvare en lærers fulle arbeidsuke. Praksisopplæringen skal være veiledet og foregå i en autentisk yrkessituasjon med elever. Praksis kan gjennomføres både individuelt og i par/grupper avhengig av tilgjengelige praksislærere og studentenes fagkombinasjoner. Praksisdelen av studiet knyttes til minst ett fag studentene har undervisningskompetanse i. Undervisningstiden er minimum 6-8 undervisningstimer per uke uavhengig av om man er i praksis alene eller i par/gruppe. Studentene skal i tillegg ha veiledningstid med sin praksislærer og være med på møter, teamarbeid, prosjekter og lignende som inngår i praksislærers arbeid.

Undervisning er en viktig del av virksomheten i skolepraksis, og studentene må få rik anledning til å øve seg på å undervise elevene i ulike læringssituasjoner. Selv om det er naturlig at studentene observerer veileders eller andre erfarne læreres undervisning i begynnelsen av praksisperioden (opptil 20 prosent), må studentene få mest mulig direkte egenerfaring med og veiledning i tilrettelegging av læringsarbeidet for elevene. I tillegg

bør studenten få mest mulig erfaring fra de øvrige arbeidsoppgavene som inngår i en lærers virke.

Praksisperioden regnes som en eksamensperiode og krever 100 prosent tilstedeværelse. Eventuelt fravær hos studentene må derfor tas igjen fortløpende. Etter hver praksisperiode skal studenten ha en vurdering med karakteruttrykket bestått / ikke bestått. Studenten leverer inn midtveis- og sluttevaluering fra begge praksisperiodene på Canvas.

FRAVÆR/SYKDOM HOS STUDENTEN

Ved kortvarig fravær, én til to dager, foreslår UiS følgende løsning:

- ✓ Studenten melder straks fra til skolens praksiskontakt eller praksislærer og praksiskoordinator ved UiS.
- ✓ Praksis tas igjen etter avtale mellom student og veileder(e).
- ✓ Alt fravær må tas igjen fortløpende og så raskt etter ordinær praksis som mulig.

Dersom det oppstår problemet ikke kan løses på praksisskolen, må UiS kontaktes så snart som mulig. Dette blir da en sak mellom UiS og studenten.

Ved langvarig fravær, mer enn én uke, foreslår UiS følgende løsning:

- ✓ Studenten melder straks fra til skolens praksiskontakt eller praksislærer og praksiskoordinator ved UiS.
- ✓ Legeattest leveres til UiS umiddelbart.
- ✓ Praksisperioden avbrytes.
- ✓ Studenten får ved en senere anledning tildelt ny praksisperiode – hele perioden må tas igjen.

En praksisperiode som brytes uten at studenten leverer gyldig legeattest, regnes som gjennomført, men ikke bestått. Det vil si at studenten har brukt det ene av to forsøk på å få bestått den aktuelle praksisperioden.

Studenter som ikke møter til avtalt praksisperiode og som heller ikke trekker seg skriftlig på e-post til praksiskoordinator minst 14 dager før praksisperioden begynner, blir registrert som ikke møtt til praksis/eksamen. Det vil si at studenten har brukt det ene av to forsøk på å få bestått den aktuelle praksisperioden.

FRAVÆR/SYKDOM HOS PRAKSVEILEDEREN

Ved kortvarig fravær, én til to dager, foreslår UiS følgende løsninger:

- ✓ Praksisskolen finner en annen lærer som kan gi studenten en tilfredsstillende praksis i de aktuelle timene.

- ✓ Praksislærer og studenten blir enige om et passende tidspunkt å ta igjen den tapte praksistiden.

Dersom ikke praksisskolen selv klarer å løse problemet, må UiS kontaktes snarest. Dette blir da en sak mellom UiS og studenten.

Ved langvarig fravær hos praksislærer må praksisskolen melde fra til UiS ved praksis- eller studiekoordinator. Praksislærer får kun betalt for uker der han/hun faktisk har gjennomført veiledet praksis. UiS foreslår følgende alternative løsninger:

- ✓ Dersom en kvalifisert kollega på samme skole kan overta studenten, er dette den beste løsningen. Praksisskolen melder da fra til UiS om hvem som overtar studenten.
- ✓ Dersom det oppstår problemet ikke kan løses på skolen, må UiS finne ny praksisplass til studenten. Dette blir da en sak mellom UiS og studenten.

VEILEDNING

Det legges vekt på den fortløpende vurderingen underveis i praksisperiodene. I veiledningssamtalene stimulerer veileder til egenvurdering hos studentene og bidrar til at de kan bedømme sin egen innsats. Veileder må også hjelpe studentene å gjøre seg nytte av den tilbakemeldingen de får fra elever/lærlinger og andre samarbeidspartnere.

Praksislærer skal midtveis og til slutt i praksisperioden vurdere om studenten utfører lærerarbeidet tilfredsstillende etter disse kriteriene:

- Fagkunnskap
- Klasseromsledelse og lærerrolle
- Læreplan, lover og retningslinjer
- Samarbeid og kommunikasjon
- Yrkesetikk og lærerrolle

Studentens læringsarbeid må tilpasses elever, fag og gjeldende praksis ved den enkelte skole.

All praksis i opplæringsinstitusjoner skal skje under veiledning. Praksislærers oppgave er å oppmuntre studentene til selvstendighet og til å finne sin egen stil som lærer. Veiledningen er naturlig delt inn i tre faser: bli kjent-fasen/observasjon, førveiledning og etterveiledning. Både studentenes og veileders oppfatninger, erfaringer og kunnskaper er viktige bidrag i veiledningen. Ved par- og gruppepraksis vil også medstudent(ene) delta i veiledningssamtalene. Det er naturlig å drøfte spørsmål i veiledningssamtalen, som: Ble intensjonene med undervisningen oppfylt? Var valg av lærestoff og arbeidsmåter hensiktsmessig? Hva fungerte bra, og hva kunne vært gjort på andre måter? Gjennom

slike forberedte samtaler om fag, pedagogikk og didaktikk får studenten utvikle bevissthet om sitt faglige ståsted og sine personlige holdninger til lærerarbeidet.

I veiledningssamtalene skal studentene få hjelp til å knytte sammen problemstillinger fra undervisningen ved UiS med de observasjonene, erfaringene og refleksjonene som gjøres i praksis. Dette skal gjøres systematisk i avtalte samtaler mellom praksislærer og student. Samtaler på personalrommet, til og fra klasserommet og lignende regnes ikke som formell veiledning. Både studenter og veiledere skal møte forberedt til all veiledning.

Veileder utarbeider en plan for undervisning og veiledning for praksisperioden forut for selve praksisperiodens start og drøfter planen med studentene. Studentene må bli gjort kjent med veileders måte å undervise på, bli kjent med lærebøker/-midler og lærestoff som klassen arbeider med og få anledning til å observere de elevene han/hun skal legge til rette læringsarbeidet for. Opptil 20 prosent av praksisperioden kan brukes til observasjon av veileder/klasse.

Praksislærer skal være til stede i klasserommet/verkstedet i mesteparten av praksistiden, enten som underviser, som studentens kollega i et tolærersystem eller som observatør. Studenter som ønsker det, kan være alene i klasserommet i inntil 20 prosent av praksistiden i siste del av praksisperioden. Det er en forutsetning at veileder hele tiden befinner seg innenfor rekkevidde. Det er ikke lov å bruke studentene som vikarer i praksisperioden. Praksislærerne har hovedansvaret for at studentene får innføring i alle sider av lærerens arbeid, både i klasserommet/verkstedet, i skolen/organisasjonen og i forhold til omverdenen. Universitetets faglærere har ansvar for å støtte opp om dette gjennom teoriundervisning og praksisbesøk.

Studentene utvikler yrkesrollen sin i samspillet mellom praksislærer, student og elever. I denne prosessen har studentene hovedansvaret for egen læring og utvikling, men samtidig har de behov for veiledning både i utføring av lærerarbeidet og til å systematisere erfaringene sine. Praksislærernes oppgave er dermed både å hjelpe studentene til å legge til rette for og å gjennomføre lærings- og undervisningssituasjoner, samtidig som de skal hjelpe studentene til å identifisere, sortere og reflektere over handlingene og sette refleksjonene inn i en teoretisk sammenheng.

VURDERING

Midtveisvurdering

Alle studenter skal ha en skriftlig midtveisvurdering senest fredag i tredje uke av praksisperioden. Midtveisvurderingen signeres av student og veileder, og studenten skal ha en kopi av denne. Det er viktig at studenten får veiledning og mulighet til å utvikle seg

på de områdene som er nødvendig for å bestå praksisperioden. Selv om studenten ikke har fått beskjed i midtveisvurderingen om fare for ikke å bestå, kan studenten likevel vurderes til «ikke-bestått» til slutt. Studenter som står i fare for å bli vurdert til «ikke bestått» på sluttvurderingen, skal varsles skriftlig om dette, med særskilt brev. Studiekoordinator underrettes og formidler kontakt mellom praksislærer, student og studentens faglærer, slik at de sammen kan finne en mulig vei fram mot at studenten kan bestå praksisperioden, evt. hva som kan være alternativ videre om studenten ikke består.

Studenten skal ikke være alene med elevene før midtveisvurderingen, men hele tiden være under veileders observasjon. Studenter som får negativ midtveisvurdering, skal heller ikke være alene med elevene etter midtveisvurderingen, men være under veileders observasjon i hele praksisperioden.

Sluttvurdering

Sluttvurdering av den enkelte praksisperiode skal gis på eget skjema. Sluttvurderingen signeres av student og veileder.

Ifølge forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Stavanger, fastsatt av styret ved Universitetet i Stavanger 10. mars 2016 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-9 og § 3-10, betraktes obligatorisk praksis som eksamen. Det er bare mulig å klage på formelle sider ved karakterfastsettingen for praktisk lærerdyktighet. Begrunnelse og klage følger gjeldende reglement og universitetets interne forskrifter for avsluttende vurdering.

Etter å ha fullført tolv ukers praksis vurderes den enkelte students praksis til «bestått» eller «ikke bestått». Grunnlaget for karaktersettingen bygger på en skjønnsmessig og helhetlig vurdering med utgangspunkt i observasjoner, planleggingsdokumenter og veiledningssamtaler. Karaktersettingen baseres på studentens utøvelse av praktisk lærerarbeid samt studentens evne til å utvikle seg som lærer i praksisperioden. De enkelte praksisperiodene må være bestått for å få godkjent praksis totalt.

Ved «ikke bestått» praksisperiode får studenten anledning til å gjøre et nytt forsøk i samme skoleslag. Den nye praksisskolen kan få informasjon fra UiS om at studenten har blitt innvilget et nytt forsøk på å bestå praksis. Dette er for at studenten skal kunne få best mulig oppfølging og støtte i den nye praksisperioden. Dersom praksisperioden heller ikke andre gang blir vurdert til «bestått», har studenten brukt opp sine to forsøk på å bestå praksisopplæringen og får derfor ikke vitnemål for fullført og bestått PPU ved UiS.

Vitnemål for praktisk-pedagogisk utdanning blir bare tildelt kandidater som blir funnet skikket for praktisk lærerarbeid.

Studentenes egen vurdering av praksis

Gjennom hele praksisperioden skal studentenes egen refleksjon og egen vurdering av gjennomføring av praksis stå sentralt. Veileder skal gi studenten tilbakemelding og hjelp til å videreutvikle egen refleksjon over egen lærerrolle.

UiS har i samarbeid med ledelsen ved skolene som tar imot studentene våre i praksis utarbeidet et vurderingsskjema som studentene skal fylle ut etter gjennomført praksis. Skjemaet ligger på Canvas og skal fylles ut av samtlige studenter og leveres til praksisskolens praksiskontakt. En kopi skal sendes til praksiskoordinator ved UiS.

Bortvisning fra praksis

I helt spesielle tilfeller kan studenter fjernes fra praksis. Dette gjelder for eksempel dersom studenten møter i ruset tilstand, har en slik atferd at han/hun hindrer eller forstyrrer medstudenter eller praksislærer i å gjennomføre praksis etter gjeldende planer, eller at han/hun hindrer eller forstyrrer elever og/eller lærere i lærings- eller undervisningssituasjonen.

Studenter som fjernes fra praksis, blir registrert som om de har gjennomført en praksisperiode med vurderingen «ikke bestått».

4 VURDERING

Studentene skal gjennom hele studiet vurderes etter oppsatte mål for studiet. De vurderes av medstudenter, faglærere, praksislærere, administrativt ansatte og eksterne sensorer. I tillegg vektlegges studentenes egenvurdering og bevisste refleksjon over egenutvikling av lærerrollen. Studentene skal også være i en kontinuerlig dialog med faglærere og ha muligheten til å gi tilbakemeldinger på studieopplegget som gis ved UiS. Ved slutten av hvert semester skal studentene være med på en formell vurdering av studiet i samsvar med universitetets plan for kvalitetssikring.

Om det gis gruppearbeid som del av arbeidskrav eller vurdering, og det oppstår forhold som gjør at en opprettet gruppen ikke kan opprettholdes eller grupper ikke kan dannes, så kan instituttleder etter søknad i særskilte tilfeller bestemme at aktuelle studenter kan få levere individuelle arbeid.

Regler og retningslinjer for vurdering/eksamen er fastsatt i eksamensreglementet, forskrift om eksamen ved universitetet i Stavanger, vedtatt av Styret ved universitetet i Stavanger 10. mars 2016 med hjemmel i lov av 2005-04-01 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-9 og § 3-10. Forskriften ligger på UiS' nettsider under «Lover og forskrifter». Her finnes også nærmere informasjon om rett til å gå opp til ny/utsatt eksamen.

Studenter som har avsluttet ulike emner av PPU-studiet, kan få karakterutskrift via Studentweb. Vitnemål for praktisk-pedagogisk utdanning tildeles bare kandidater som blir funnet skikket for praktisk lærerarbeid. I juli blir vitnemål automatisk tilsendt alle studenter som har bestått alle deler av studiet.

Språkform på eksamen

- ✓ Muntlig eksamen, inkludert praksis, generelt på PPU: Studentene benytter norsk eller annet skandinavisk språk
- ✓ Skriftlig eksamen generelt på PPU: Studentene benytter primært norsk eller annet skandinavisk språk
- ✓ Fagdidaktikk i engelsk, tysk, fransk, spansk (muntlig og skriftlig): Studentene benytter det aktuelle fremmedspråket, norsk eller et annet skandinavisk språk